

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకషష్ఠితమః సర్గః ॥

విశ్వామిత్రస్య పుష్కరతీర్థే తపస్యా, రాజర్షిణాంబరీషేణర్చీకమధ్యమపుత్రం
శునఃశేపం యజ్ఞపశూకర్తుం క్రీత్వా స్వగృహే తస్య సమానయనం

విశ్వామిత్రో మహాతేజాః ప్రస్థితాన్ వీక్ష్య తాన్యషీన్ |
అబ్రవీన్నరశార్దూల సర్వాంస్తాన్ వనవాసినః || 1.61.1 ||

మహావిఘ్నః ప్రవృత్తోఽయం దక్షిణామాస్థితో దిశం |
దిశమన్యాం ప్రపత్స్యామస్తత్ర తప్స్యామహే తపః || 1.61.2 ||

పశ్చిమాయాం విశాలాయాం పుష్కరేషు మహాత్మనః |
సుఖం తపశ్చరిష్యామః సుఖం తద్ధి తపోవనం || 1.61.3 ||

ఏవముక్త్వా మహాతేజాః పుష్కరేషు మహామునిః |
తప ఉగ్రం దురాధర్షం తేపే మూలఫలాశనః || 1.61.4 ||

ఏతస్మిన్నేవ కాలే తు అయోధ్యాధిపతిర్మహాన్ |
అంబరీష ఇతి ఖ్యాతో యష్టుం సముపచక్రమే || 1.61.5 ||

తస్య వై యజమానస్య పశుమింద్రో జహార హా |
ప్రణష్టే తు పశౌ విప్రో రాజానమిదమబ్రవీత్ || 1.61.6 ||

పశురభ్యాహృతో రాజన్ ప్రణష్టస్తవ దుర్నయాత్ |
అరక్షితారం రాజానం ఘ్నుంతి దోషా నరేశ్వర || 1.61.7 ||

ప్రాయశ్చిత్తం మహద్ధ్యేతన్నరం వా పురుషర్షభ |
ఆనయస్వ పశుం శీఘ్రం యావత్ కర్మ ప్రవర్తతే || 1.61.8 ||

ఉపాధ్యాయవచః శ్రుత్వా స రాజా పురుషర్షభః |
అన్వయేష మహాబుద్ధిః పశుం గోభిః సహస్రశః || 1.61.9 ||

దేశాంజనపదాంస్తాంస్తాన్ నగరాణి వనాని చ |
ఆశ్రమాణి చ పుణ్యాని మార్గమాణో మహీపతిః || 1.61.10 ||

స పుత్రసహితం తాత సభార్యం రఘునందన |
భృగుతుంగే సమాసీనమృచీకం సందదర్శ హ || 1.61.11 ||

తమువాచ మహాతేజాః ప్రణమ్యాభిప్రసాద్య చ |
మహర్షిం తపసా దీప్తం రాజర్షిరమితప్రభః || 1.61.12 ||

పృష్ట్యా సర్వత్ర కుశలమృచీకం తమిదం వచః |
గవాం శతసహస్రేణ విక్రీణీషే సుతం యది || 1.61.13 ||

పశోరథే మహాభాగ కృతకృత్యోఽస్మి భార్గవ |
సర్వే పరిగతా దేశా యజ్ఞియం న లభే పశుం || 1.61.14 ||

దాతుమర్హసి మూల్యేన సుతమేకమితో మమ |
ఏవముక్తో మహాతేజా ఋచీకస్త్వబ్రవీద్ వచః || 1.61.15 ||

నాహం జ్యేష్ఠం నరశ్రేష్ఠ విక్రీణీయాం కథంచన |
ఋచీకస్య వచః శ్రుత్వా తేషాం మాతా మహాత్మనాం || 1.61.16 ||

ఉవాచ నరశార్దూలమంబరీషమిదం వచః |
అవిక్రేయం సుతం జ్యేష్ఠం భగవానాహ భార్గవః || 1.61.17 ||

మమాపి దయితం విద్ధి కనిష్ఠం శునకం ప్రభో |
తస్మాత్ కనీయసం పుత్రం న దాస్యే తవ పార్థివ || 1.61.18 ||

ప్రాయేణ హి నరశ్రేష్ఠ జ్యేష్ఠాః పితృషు వల్లభాః |
మాతృణాం చ కనీయాంసస్తస్మాద్ రక్ష్యే కనీయసం || 1.61.19 ||

ఉక్తవాక్యే మునౌ తస్మిన్ మునిపత్న్యాం తథైవ చ |
శునఃశేపః స్వయం రామ మధ్యమో వాక్యమబ్రవీత్ || 1.61.20 ||

పితా జ్యేష్ఠమవిక్రేయం మాతా చాహా కనీయసం |
విక్రేయం మధ్యమం మన్యే రాజపుత్ర నయస్వ మాం || 1.61.21 ||

అథ రాజా మహాబాహో వాక్యాంతే బ్రహ్మవాదినః |
హిరణ్యస్య సువర్ణస్య కోటిభీ రత్నరాశిభిః || 1.61.22 ||

గవాం శతసహస్రేణ శునఃశేపం నరేశ్వరః |
గృహీత్వా పరమప్రీతో జగామ రఘునందన || 1.61.23 ||

అంబరీషస్తు రాజర్షీ రథమారోప్య సత్వరః |
శునఃశేపం మహాతేజా జగామాశు మహాయశాః || 1.61.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకషష్ఠితమః సర్గః ||